

A KÚRIA ELNÖKE

Ügyiratszám: BGH.I.B.1.2/2022/2.

2021. évi

SZÖVEGES BESZÁMOLÓ

1. Feladatkör, tevékenység

1.1. A címhez/alcímhez tartozó intézmények száma, neve, törzskönyvi azonosító száma, honlapjának címe

Név: Kúria

PIR törzsszám: 304001

Honlap: <http://www.kuria-birosag.hu>

1.2. Az új intézmény és a feladat jogszabályi megalapozása

A Kúria tevékenységét Magyarország Alaptörvénye, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.), továbbá a vonatkozó eljárási törvények rendelkezései alapján végzi.

1.3. A címhez/alcímhez tartozó intézményeknél (egyenként vagy intézménytípusonként) az ellátott tevékenységi kör, az év során teljesült feladatok, a szakmai feladatokban bekövetkezett változás, jellemző mutatókkal a szakmai működés értékelése

1.3.1. A Kúria feladatai

Magyarország Alaptörvénye, a Bszi., továbbá az eljárási törvények rendelkezései értelmében a Kúria elbírálja a törvényben meghatározott ügyekben a törvényszék, továbbá az ítéltábla határozatai ellen előterjesztett jogorvoslatokat, valamint a felülvizsgálati kérelmeket, emellett

- a bíróságokra kötelező jogegységi határozatot hoz,
- elbírálja a jogegységi panaszokat,
- dönt az önkormányzati rendelet Alaptörvényen kívüli más, magasabb szintű jogszabályba ütközéséről és megsemmisítéséről,
- dönt a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapításáról,
- elbírálja a népszavazással kapcsolatos jogorvoslatokat,
- polgári és közigazgatási ügyekben a bírósági határozat ellen irányuló, ún. valódi alkotmányjogi panasz sikeressége, az AB általi megsemmisítés esetén dönt a követendő eljárásról, azaz a konkrét jogvitában meghatározza az alkotmányellenes helyzet megszüntetésének eljárási eszközét,
- joggyakorlat-elemzést folytat a jogerősen befejezett ügyekben, ennek keretében feltárja és vizsgálja a bíróságok ítélkezési gyakorlatát (Bszi. 24. § (1) bekezdés).

Vállalkozási tevékenységet a Kúria nem végez; részvétele gazdasági társaságokban nincs.

1.3.2. A szakmai feladatokban bekövetkezett változások

2021-ben a Kúria ítélkező és jogegységi feladatainak ellátását több jogszabályi változás érintette.

2021. január 1-jével módosultak a Bszi. jogegységi panasz eljárást szabályozó rendelkezései. A módosítás több szempontból is egyértelműbbé teszi a jogegységi panasz intézményét, így például rögzíti, hogy a tanács a jogegységi panasz érdemében határozattal, minden más kérdésben pedig végzéssel határoz. A támadható határozatok körét illetően a módosított Bszi. úgy rendelkezik, hogy - a pervezető végzések kivételével - jogegységi panasznak van helye a Kúriának az eljárási törvény alapján további fellebbezéssel, felülvizsgálati kérelemmel vagy felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható határozata ellen, ezzel általánossá teszi a panasz benyújtásának lehetőségét. A törvény egyértelművé teszi azt, hogy a jogegységi panasz a Kúria 2012. január 1-je után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától való eltérésre hivatkozással van helye; továbbá azt is, hogy jogegységi panasszal a Kúria 2020. július 1-jén és azt követően meghozott határozatai támadhatók. Fontos, hogy ez az időpont nem az alsóbb fokú bíróság, hanem kizárólag a Kúria határozatának keletkezésére vonatkozik, tehát jogegységi panasz - az ügyben alkalmazott és alkalmazandó eljárási törvénytől függetlenül - helye van akkor, ha az alsóbb fokú bíróság a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozatot 2020. április 1-jét követően (a Kúria pedig 2020. július 1-je után) hozta.

A jogegység biztosításának feladata – amely a Kúriát a bírósági szervezeten belül egyedülként terheli – szükségessé teszi, hogy a Kúria ítélkező tanácsainak leterheltsége észszerű keretek között maradjon. Az Országgyűlés által 2019. december 17-én elfogadott, az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megteremtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban Efjtv.) 2020. április 1-jei hatállyal több változást is hozott, ami kihatott a Kúria feladataira, működésére. Ezek közül kiemelendő a közigazgatási bíráskodás rendszerének átalakítása. A közigazgatási és közszolgálati ügyekben megszűnt a törvényszékek és az ítélőtáblák másodfokú hatásköre, és a Kúria vált általános másodfokú bírósággá egész Magyarországra kiterjedő illetékességgel. Azaz az új szabályozás a közigazgatási bíráskodás valamennyi jogorvoslatának elbírálását a Kúriára telepítette.

A bevezetése óta eltelt több mint másfél éves időszak tapasztalatai azt mutatták, hogy a Kúria ügyterhe a változtatás miatt aránytalanul megnőtt, a 2020. április 1. napja előtti ügyérkezés több, mint a kétszeresére emelkedett. A Kúriához érkező fellebbezési ügyek összetétele ugyanakkor nem különbözik az ügyek jellegét tekintve más jogágak fellebbezési ügyeitől, mivel elsősorban eljárási típusú végzés formában meghozott döntések jogszerűségéről kell a Kúriának állást foglalnia. Ez a társadalmat szélesebb körben érintő jogegységi kérdések tisztázásától szakmai erőforrásokat vont el.

A jogszabályváltozás már a 2020. évben is a (fellebbezett) közigazgatási ügyek számának meredek, ugrásszerű emelkedését eredményezte, ami 2021-ben tovább fokozódott. Míg a 2019-ben érkezett közigazgatási ügyek száma 2188, ugyanez a szám 2020-ban 3177, 2021-ben pedig már 4414 volt. A közigazgatási szakágba 2020-ban összesen 1527 felülvizsgálati és 1370 fellebbezett ügy, míg 2021-ben összesen 1786 felülvizsgálati és 2234 fellebbezett ügy érkezett. Emellett megjelentek a jogegységi panaszok, 2021-ben 22 jogegységi panasszal érintett ügy kapcsolódott a Közigazgatási Kollégiumban hozott kúriai határozathoz.

Mindeközben a Kúrián ténylegesen ítélkező bírók száma nem változott. A Kúria az ország legleterheltebb bíróságává vált. A 2020-ban kitört koronavírus-világjárvány késleltette ennek

bekövetkeztét, 2021 őszére azonban már várható volt, hogy az ügyterhelés az ítéletábrák felállítása előtti szintre emelkedik, miközben az ítéletábrákat éppen a legfőbb bírói fórum tehermentesítése érdekében hozta létre a jogalkotó.

A kritikussá vált folyamat megállítása, vagy legalább fékezése érdekében a Kúria megkereséssel élt a jogalkotás kezdeményezésére hatáskörrel rendelkező Országos Bíróági Hivatal elnöke felé, hogy kezdeményezze a másodfokú közigazgatási hatáskörbe tartozó ügyek nagyobb részének átcsoportosítását az ítéletábrákra.

A Velencei Bizottság 2021 októberében nyilvánosságra hozott CDL-AD (2021)036 számú véleménye több ponton pozitívan értékelt a Kúria működését. A 2020-ban bevezetett jogegységi panasz intézményét illetően a vélemény hangsúlyozza, hogy a joggyakorlat egységesítése a legfelsőbb bíróságok rendkívül gyakori hatásköre, a meghozott döntések a jogbiztonságot szolgálják és összhangban vannak a bírói függetlenség követelményével. A jogegységi panasz intézménye mint jogorvoslati eszköz megfelel a Velencei Bizottság által érvényesített követelményeknek, különös tekintettel arra, hogy a felek indítványára, az ő részvételükkel zajlik az eljárás. Azt a törvényi szabályt sem érte kifogás, hogy a rendes bíróságoknak tiszteletben kell tartaniuk a Kúria ítéleteit, és meg kell indokolniuk, ha nem követik a kúriai döntéseket.

A Velencei Bizottság fent ismertetett ajánlása alapján várható volt a Bszi. módosítása, ezért – a Közigazgatási Kollégium tanácselnökeivel folytatott konzultációt követően – a Kúria jelzéssel élt az Országos Bíróági Hivatal elnöke felé, hogy a módosítás terjedjen ki a közigazgatási ítélezési hatáskörök átrendezésére is. E jelzésről a Kúria az Igazságügyi Minisztériumot is tájékoztatta. A folyamat vége ismert: az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIV. törvény, amely 2022. január 1-jétől a régi jogegységi eljárást integrálta a jogegységi panaszeljárásba akként, hogy panasz tanács dönthet úgy, hogy az ügyet az érintett kollégium kúriai bíró tagjaival kiegészülve tárgyalja vagy a Kúria teljes ülése elé utalja. A törvény 2022. március 1-jétől hatályba lépő rendelkezései értelmében pedig a másodfokú ítélezési hatáskör átkerül a Fővárosi Ítéletábrára, így ezekben az ügyekben megnyílik a felülvizsgálati eljárás lehetősége. A Fővárosi Ítéletábra a másodfokú ügyeket ún. felmenő rendszerben kapja meg, figyelemmel arra, hogy a fellebbezési ügyek elbírálását döntően a Kp. határidőhöz köti. Ez azt jelenti, hogy a folyamatban lévő ügyeket a Kúria nem adja át, azaz a Fővárosi Ítéletábra fokozatosan tehermentesíti a legfőbb ítélező fórumot.

A következőkben az elvégzett feladatokról olvasható rövid összegzés, ezt követi a 2021. év szakmai működésének értékelése.

1.3.3. A 2021-ben elvégzett főbb feladatok

1.3.3.1. Jogegységi határozatok

A jogegységi panasz – mint az ítélet kockázatát viselő felek által kezdeményezhető, az ő részvételükkel zajló kivételes eljárás – bevezetése a jogegységi határozatok iránti igény látványos növekedését eredményezte. Ennek világos oka van: minden kúriai határozat egyúttal a jogegységet is szolgálja; a Kúria e kiemelt szerepe és tekintélye pedig megköveteli, hogy az esetleges jogegységi panasz „bevárása” nélkül, maga gondoskodjon ítélezési gyakorlatának egyöntetűségéről, ennek eszköze pedig a jogegységi eljárás indítványozása és szükség esetén jogegységi határozat hozatala.

A jogegységi panasz bevezetését követően előterjesztett jogegységi indítványok „öntisztító” jellegét jól mutatják a 2021-es év adatai. A Kúria jogegységi tanácsai 2021-ben összesen 15 jogegységi határozatot hoztak, ezzel szemben a Kúria kollégiumai összesen 7 kollégiumi véleményt fogadtak el.

A 15 jogegységi határozat közül hármat hoztak külső indítványozó (a Fővárosi Ítéltábla elnöke, a Győri Ítéltábla elnöke és a legfőbb ügyész) indítványára, a fennmaradó tizenkét jogegységi határozatot a Kúria ítélkező tanácsai és vezetői indítványára hozták meg. Tíz esetben az egyedi ügyben eljáró kúriai tanács indítványozta a jogegységi eljárást, mert el kívánt térni a Kúria korábban közzétett másik határozatától. Egy esetben a Kúria elnöke, ugyancsak egy esetben pedig a Kúria jogegységi feladatokért felelős elnökhelyettese kezdeményezett jogegységi eljárást az ítélkezési gyakorlat egységének biztosítása érdekében.

1.3.3.1.1. Polgári Kollégium

A Polgári Kollégium héttagú, összevont polgári-gazdasági-munkaügyi szakágú jogegységi tanácsa 2021-ben 8 jogegységi határozatot hozott (ebben az évben a Kollégium mint jogegységi tanács nem hozott jogegységi határozatot).

- 1/2021. PJE határozat az együttes aláírási jog átruházásáról
- 2/2021. PJE határozat a zálogkötelezett jogainak érvényesítéséről önálló zálogjog esetén
- 3/2021. PJE határozat a végrehajtási lap visszavonása, illetve a végrehajtási záradék törlése iránti kérelmet elutasító végzés elleni fellebbezésről
- 4/2021. PJE határozat a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés felmondása jogszerűségének megítéléséről
- 5/2021. PJE határozat a felszámolás kezdő időpontjában az adós ellen folyamatban lévő végrehajtási eljárás megszüntetéséről
- 6/2021. PJE határozat a fogyasztási, lakossági kölcsönszerződés semmisségének egyes kérdéseiről
- 7/2021. PJE határozat a szerződésátruházás szabályairól
- 8/2021. PJE határozat a büntetőügyben tartott nyilvános tárgyaláson készített képmás hozzáférhetővé tételéről

A Polgári Kollégium összevont polgári-gazdasági-munkaügyi szakágú jogegységi tanácsa a közigazgatási szakággal közösen 2021-ben 3 jogegységi határozatot hozott.

- 1/2021. KPJE határozat az elővásárlási jog jogosultjának nyilatkozatáról
- 2/2021. KPJE határozat a Magyar Államnak biztosított teljes személyes illetékmentesség hatályáról
- 3/2021. KPJE határozat a törvényszék mint elsőfokú bíróság közigazgatási perben hozott ítélethez kapcsolódó, végrehajtási tárgyú végzése elleni fellebbezés elbírálásáról

1.3.3.1.2. Büntető Kollégium

2021. évben a büntető jogegységi tanács két jogegységi határozatot hozott.

- 1/2021. számú BJE határozat az eljárási szabálysértés miatt előterjesztett felülvizsgálati indítvány irányáról
- 2/2021. számú BJE határozat a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből való kizárásról

1.3.3.1.3. Közigazgatási Kollégium

A közigazgatási szakágú jogegységi tanács a jogegység követelményének biztosítása érdekében 2021. évben a Polgári Kollégiummal három közös, ezen kívül két önálló jogegységi határozatot hozott.

A közigazgatási-polgári jogegységi tanács jogegységi határozatai:

- 1/2021. számú KPJE határozat az elővásárlási jog jogosultjának nyilatkozatáról

- 2/2021. számú KPJE határozat a Magyar Államot megillető teljes személyes illetékmentesség hatályáról
- 3/2021. számú KPJE határozat a törvényszék mint elsőfokú bíróság közigazgatási perben hozott ítélethez kapcsolódó, végrehajtási tárgyú végzése elleni fellebbezés elbírálásáról

A közigazgatási jogegységi tanács jogegységi határozatai:

- 1/2021. számú KJE határozat a mezőgazdasági termelészövetkezet földhasználati joga megszűnése időpontjáról és törléséről, valamint a termelészövetkezet ügyféli jogállásáról
- 2/2021. számú KJE határozat a szerződés szerinti vevő és az elővásárlási jogosult által benyújtott nyilatkozatok értékelésének szempontjairól

1.3.3.2. Jogegységi panaszügyek

A jogegységi panasz eljárással kapcsolatban szükséges kiemelni, hogy a jogegység biztosítása elsősorban a felülvizsgálati eljárásokban történik, az eljárási törvényekben a Kúria közzétett határozataitól való eltérés a felülvizsgálat alapjaként szerepel, ezek a szabályok meghatározzák, hogy a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással felülvizsgálati kérelmet terjeszthet elő a jogosult.

Ehhez képest a jogegységi panasz kivételes jogorvoslati eljárás, amely a peres felek indítványára, rájuk kiható módon járul hozzá a jogegység biztosításához, és nem elvi szinten, általában, hanem konkrét, egyedi ügyben vizsgálja a jogegység kérdését. Ugyanakkor nem a panaszosnak a per tárgyává tett jog- és érdeksérelmének kiküszöbölésére szolgál, hanem a közzétett határozattól eltérés feloldását, a jogegység biztosítását célozza.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa több ügyben rámutatott, hogy a jogegységi panasz eljárás egy a Bszi-n alapuló, rendkívüli, jogerő utáni, jogegységet célzó, sui generis eljárás. A jogrendszer belső koherenciájának megteremtését szolgáló önálló eszköz. Jogorvoslati eljárás ugyan, de nem a per folytatása. A jogegységi panasz eljárás nem jelentheti a felülvizsgálati eljárás megismétlését, továbbá az abban szereplő indokolás felülmérlegelését. Nem működhet kvázi „szuper-felülvizsgálatként”.

2021-ben 38 jogegységi panasz érkezett, amelynek szakágak szerinti megoszlása a következő: 9 polgári ügy, 6 gazdasági ügy, 22 közigazgatási ügy és 1 munkajogi ügy. Büntető ügyben nem érkezett panasz a beszámolási időszakban. A beszámolási időszakban a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa 26 ügyet fejezett be, míg az időszak végén 13 ügy maradt folyamatban.

A 2021-ben érkezett 38 panaszból 22-t utasított vissza a Kúria. A visszautasítási okok között a leggyakoribb ok az illeték hiányos, vagy meg nem fizetése volt. A Bszi. szerint a jogegységi panasz eljárás illetékköteles, a Jogegységi Panasz Tanács a panaszt visszautasítja, amennyiben az illetéket nem, vagy hiányosan fizették be. Hasonlóan gyakran fordult elő visszautasítási okként a Jogegységi Panasz Tanács indokolásában, hogy az előterjesztő jogi képviselő hiányában nyújtotta be a panaszt, vagy a meghatalmazást késedelmesen nyújtotta be, amely szintén kizárja a panasz befogadását. A Kúria számos határozatában kifejtette, hogy a panaszt benyújtó fél részéről nem elégséges pusztán a határozatok számának említésével az eltérésre való hivatkozás, hanem azt a jogértelmezésre kell vonatkoztatnia. Előfordult olyan eset, amelyben a panaszt előterjesztő fél olyan határozatra hivatkozott, amelyet nem tettek közzé a Bírósági Határozatok Gyűjteményében. Egy másik esetben a panaszt előterjesztő fél a támadott határozat érdemi helyességének felülvizsgálatát várta a Kúriától, amelyre jogegységi panasz eljárásban nincs törvény által megengedett mód.

A 2021-ben érkezett 38 panaszból 14-et a Jogegységi Panasz Tanács befogadott. A Kúria honlapján közzétett jogegységi panasz határozatok közül 3 esetben az érdemi elbírálás után a panaszokat

elutasította. Ezekben az esetekben a panasz érdemben nem volt megalapozott. Az elutasítás indokai között szerepelt a Kúria azon álláspontja, hogy a közzétett határozatoktól a támadott határozat jogkérdésben nem tér el, és ezen túl az ügyszabványosság sem volt megállapítható.

A befogadott határozatok közül egy esetben a Kúria megállapította a jogkérdésben történő eltérést, azonban a támadott határozatot hatályában fenntartotta, mert az eltérés indokolt volt. Ebben az esetben a támadott határozattal ellentétes jogértelmezés nem hivatkozható későbbi hasonló ügyekben. A további befogadott panaszok esetében az ügy elbírálása folyamatban van.

1.3.3.3. Kollégiumi vélemények

A 2019. évi CXXVII. törvény által bevezetett jogegységi panasz intézménye folytán a kollégiumi vélemény – mint nem kötelező erejű jogegységi eszköz – iránti igény megváltozott. A jogegységi panasz bevezetése óta a Kúria jogegységi határozatai iránti igény láthatóan megnőtt, ezzel szemben a kollégiumi vélemények iránti igény csökkent. A kollégiumi vélemények egyes megállapításai pedig ítélező tanácsok határozataiba emelve nyertek kötelező erőt.

1.3.3.3.1. Polgári Kollégium

A Polgári Kollégium 2021-ben egy kollégiumi véleményt fogadott el: a felülvizsgálat engedélyezésével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 1/2021. (VII. 12.) PK véleményt.

1.3.3.3.2. Büntető Kollégium

A Kúria Büntető Kollégiuma 2021-ben összesen négy kollégiumi véleményt alkotott az alábbi témákban:

- 1/2021. (V.13.) BK vélemény a 18. életévét be nem töltött személy sérelmére elkövetett, a nemi élet szabadsága és a nemi erkölcs elleni bűncselekmény elkövetőjével szemben – egy kivétellel – kötelezően alkalmazandó, 18. életévét be nem töltött személlyel kapcsolatban eredményező foglalkozás gyakorlásától való végleges hatályú eltiltás alkalmazásának szabályairól.
- 2/2021. (V.13.) BK vélemény a törvénytörő büntetés kiszabásának orvoslásáról.
- 3/2021. (V.13.) BK vélemény a bíróság egészére nézve bejelentett kizárási ok érvénytelenségéről.
- 4/2021. (V.13.) BK vélemény a bíró kizárásáról rendelkező határozatban a bíróság kijelölése tárgyában hozott döntés elleni fellebbezés kizártságáról.

1.3.3.3.3. Közigazgatási Kollégium

A Kúria Közigazgatási Kollégiuma 2021-ben két kollégiumi véleményt alkotott.

- 1/2021. (IX. 27.) KK vélemény a szavazóköri névjegyzékkel kapcsolatos jogorvoslatról.
- 2/2021. (XI. 08.) KK vélemény a jogszabályi előírásoknak nem megfelelő informatikai módon – a jogi képviselő számára kötelezően előírt Céghelyi helyett saját Ügyfélkapun keresztül – előterjesztett keresetlevél elfogadhatóságáról.

1.3.3.4. Joggyakorlat-elemzés

A Kúria 2021-ben is folytatta az ítélezési gyakorlat aktuális kérdéseinek vizsgálatát a kúriai joggyakorlat-elemző csoportok keretein belül. A társadalom széles körét érintő, illetve a joggyakorlat egysége szempontjából kiemelkedő fontosságú jogalkalmazási problémák feltárása érdekében 2020. december 9-én megtartott tanácskozáson a Kúria vezetői mellett az alsóbb szintű bíróságok, továbbá az igazságügyi tárca, az Országos Bírósági Hivatal, más állami szervek képviselői, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke és több jogi kar képviselői is részt vettek, és javaslatot tettek a 2021-es

évben vizsgálandó kérdésekre. E javaslatokat figyelembe véve, a Kúria kollégiumai véleménye alapján 2021. évre az alábbi hét vizsgálati tárgykörben kezdték meg működésüket joggyakorlat-elemző csoportok:

1. Az Alaptörvény 28. cikkének alkalmazása a gyakorlatban
2. A sérelemdíj alkalmazásának gyakorlata
3. Az online térben elkövetett jogsértések, különös tekintettel a személyiségi jogok megsértésére
4. Az előzetes döntéshozatali eljárások kezdeményezésének gyakorlata
5. Az előkészítő ülés gyakorlata, különös tekintettel a beismerés feltételeire
6. Az alperes hatóság védekezésének terjedelme közigazgatási perekben
7. A közhiteles nyilvántartások közhitelessége

A joggyakorlat-elemzés eredményeiről a csoport vezetője összefoglaló véleményt készít. Az összefoglaló véleményt a Kúria vizsgálati tárgykör szerint illetékes kollégiuma vitatja meg és dönt annak elfogadásáról. Az elfogadott összefoglaló vélemények a Kúria internetes honlapján, a <http://www.kuria-birosag.hu/hu/joggyakorlat-elemzo-csoportok-osszefoglaloj> oldalon érhetők el.

A Kúria a korlátozott precedensrendszerre épülő jogegységet elsősorban a felülvizsgálati és egyéb jogorvoslati, másodsorban a jogegységi és jogegységi panaszeljárásokban hozott határozatai útján biztosítja. Ez az elvárás szükségessé tette a joggyakorlat-elemzés szerepének, jelentőségének átgondolását. A joggyakorlat-elemzés időigényes tevékenység, ezért a Kúria jelenlegi leterheltsége mellett nagyszámú joggyakorlat-elemző csoport egyidejű működésére nincs lehetőség.

Átgondolást igényelt az összefoglaló vélemények hasznosítása is. Egyrészt jobban összhangban van a vonatkozó törvényi előírásokkal az összefoglaló vélemény rövid, összegző megállapításainak közzététele a teljes vélemény helyett, másrészt a korlátozott precedensrendszerben a joggyakorlat-elemzés célja kizárólag valós elemzési következtetések levonása lehet.

1.3.3.4. Tudományos tevékenységek, gyakorlathoz való hozzáférések

1.3.3.4.1. A Kúria Werbőczy István Országbíró Kutatóintézete

A Kutatóintézetet 2021. július 1-jén jött létre. A Werbőczy Kutatóintézet a Kúria keretein belül főosztályként működik és a Kúria jogegységért felelős elnökhelyettesének irányítása alatt áll. Fő feladata a közreműködés a jogalkalmazás színvonalának továbbfejlesztésében, a Kúria egységes ítélkező tevékenységének megteremtésében, megalapozottságának és elismertségének a növelésében, a jogtudomány és a jogalkalmazás közötti kapcsolatok és együttműködés elősegítésében. A Kutatóintézet névadója, Werbőczy István korának kiváló jogtudósa volt, a XV–XVI. századi magyar királyi udvar egyik legfontosabb bíróságán, a királyi személyes jelenlét bíróságán működő bíró.

A Werbőczy Kutatóintézet fő stratégiai céljai: egyéni és csoportos, alap- és alkalmazott kutatási tevékenységet folytasson és elemzéseket végezzen; a nemzetközi kutatási együttműködésbe való bekapcsolódás, nemzetközi kutatások folytatása; törekszik a hazai egyetemek állam- és jogtudományi karaival, a Nemzeti Közszerkezleti Egyetemen, a jogi profilú kutatóintézetekkel és kutatóműhelyekkel való konstruktív viszony kialakítására, fenntartására, az együttműködés fejlesztésére. A Kutatóintézet szakmai anyagok készítésével támogatja a Kúria ítélkező tanácsainak és kollégiumvezetőinek a munkáját, továbbá felkérésre eseti jelleggel szakértői anyagokat készít. A Werbőczy Kutatóintézet a jóváhagyott kutatási stratégiában és éves kutatási tervben meghatározott elvek és feltételek szerint szervezi tevékenységét. A Kutatóintézet részeként működik a Kúria Tóry Gusztáv Jogi Szakkönyvtára.

A magyar igazságszolgáltatás történetének feltárása és bemutatása kiemelten az Intézet kutatási stratégiájába tartozik, a kutatási stratégia értelmében több kutatás is zajlik a régi Igazságügyi Palotában berendezendő bíróságtörténeti kiállítás szakmai tartalmának kidolgozása érdekében.

2023-ban ünnepli a Kúria fennállásának 300. évfordulóját. A kutatás fókuszában a Kúriának mint rögzített székhellyel, állandóan működő felsőbíróságnak a létrejötte, történeti előzményei, továbbá a szervezeti struktúra feltárása és bemutatása áll. A jeles 300. évfordulóra ünnepi szakmai konferencia megrendezését és konferenciakötet megjelentetését tervezi a Werbőczy István Országbíró Kutatóintézet.

A 2022-es év az Aranybulla kiadásának 800. évfordulója. A II. András magyar király által 1222-ben kiadott oklevél a fejlett magyar állami élet kiemelkedő bizonyítéka és a sajátosan magyaros, a nyugatias – kizárólag „alá-fölé” rendelt – szemlélettel szemben a „mellérendelő” viszonyt is valló hatalommegosztás kiemelkedő dokumentuma. A kutatás fókuszában az Aranybulla keletkezésének (Aranybulla-mozgalom) történeti körülményei, a bulla közjogi rendelkezései mint a szuverenitás biztosítékai, illetve az ott megjelenő alkotmányos alapelvek jelentőségének vizsgálata áll. Az oklevél kiállításának 800. évfordulójára emlékező ünnepi megemlékezést készít elő az Intézet, amelynek kapcsán ünnepi tudományos kötet is készül.

1.3.3.4.2. A Kúria főtanácsadói kara

A kúriai főtanácsadók tudományos fokozattal (PhD) rendelkező, rendszerint határozott idejű kinevezéssel foglalkoztatott igazságügyi alkalmazottak. Az Iasz.¹ értelmében a főtanácsadó érdemi és ügydöntő feladatokat ellátó tisztviselő, s a Kúrián foglalkoztatott főtanácsadó szakirányú felsőfokú végzettséggel rendelkezik. A főtanácsadók szolgálati helye a Werbőczy István Országbíró Kutatóintézet. A főtanácsadók feladataik egyik részét a kollégiumvezető által kijelölt tanács mellett végzik, munkaidejük másik részében pedig a Kutatóintézet keretei között kutatási tevékenységre fókuszálnak. A Kúria kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a főként főállású egyetemi oktatóként tevékenykedő főtanácsadók különféle feladatai (jellemzően egy hármas feladatrendszer: az egyetemi oktatói munka, valamint a kollégium mellett és a Kutatóintézetben végzett munka) között egyensúly legyen. A kúriai munkavégzés során a legnagyobb hangsúly az ítélkezés támogatásán van, így tehát a főtanácsadói munka ritmusát alapvetően a tanács mellett ellátandó feladatok határozzák meg. A főtanácsadók a kollégium munkáját kutató-elemző jellegű szakmai feladatok elvégzésével, szükség esetén határozattervezetek készítésével segítik, figyelembe véve az egységes jogértelmezés és az egységes ítélkezési gyakorlat követelményét.

A 2021. december 31-i állapotot tekintve 24 főtanácsadó működött a Kúrián. A főtanácsadók önálló kutatási területe, érdeklődési köre a jogrendszer valamennyi spektrumát felölelte: büntető anyagi és eljárási jog, energiajog, jogelmélet, környezetjog, közigazgatási jog, magyar állam- és jogtörténet, munkajog, nemzetközi jog, pénzügyi jog, polgári anyagi és eljárási jog, szellemi alkotások joga, társadalombiztosítási jog, uniós jog.

1.3.3.4.3. A Kúriai Döntések, Bírósági Határozatok c. folyóirat megújulása

A Kúriai Döntések Bírósági Határozatok c. folyóirat fennállásának történetében nagy változást hozott és indított el a 2021-es esztendő. A kiadvány 2022-ben ünnepli alapításának 70. évfordulóját, s így e kerek évforduló egybeesik a lap megújulásának megszervezésével.

---

¹ 1997. évi LXVIII. törvény az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról, 6. § (1) és (1a) bekezdés

2021 végéig a lap a HVG Orac Lap- és Könyvkiadó Kft. gondozásában jelent meg nyomtatott formában, 2022-től kezdődően azonban – megfelelően a kor kívánalmainak – a Kúriai Döntések Bírósági Határozatok folyóirat saját, szabad hozzáférésű (*open access*) ingyenes kiadványként jelenik meg. A nyomtatott kiadás megszűnik, helyette elektronikus formában, a Kúria honlapján elérhetők az egyes lapszámok. A folyóiratot továbbra is a Kúria bíráiból álló Szerkesztőbizottság szerkeszti. A folyóirat megjelenéséért a Werbőczy István Országbíró Kutatóintézet felelős.

Az új konstrukció alapvetően az egyéni szintű jogász felhasználást teszi lehetővé, ideértve a bírók és igazságügyi alkalmazottak általi felhasználást is. A döntéseknek a jogi adatbázisokba való beillesztéséhez és azokon belüli kereshetőségéhez fűződő igényt a Kúria a jogtárszolgáltatókkal megkötött külön megállapodások útján fogja biztosítani.

1.3.3.4.4. A Kúria gyakornoki programja

Az állam- és jogtudományi doktori iskolákkal 2014 áprilisában megkötött együttműködési megállapodás alapján évek óta sikeresen működik a Kúria gyakornoki programja, amely egyszerre szolgálja a Kúria ítélkező tevékenységének tudományos megalapozását és a bírói gyakorlatból merítő, színvonalas doktori értekezések születését. A programba felvételt nyert doktoranduszok a kutatási témájukhoz kapcsolódó ügyekben eljáró tanácshoz kapnak beosztást, amelynek munkáját jogirodalmi kutatás végzésével, tudományos szakvélemény adásával segítik, ugyanakkor lehetőségük nyílik tárgyalások látogatására, a bírókkal történő konzultációra is.

A veszélyhelyzet miatt a 2020. évi gyakornoki program 2020. szeptember 1-jén kezdődött és 2021. augusztus 31-ig tartott. 2020-ban összesen kilenc pályázat érkezett. A testület mind a kilenc pályázó számára lehetőséget adott arra, hogy doktori tanulmányait kúriai gyakorlattal alapozza meg. A Kúria Büntető Kollégiuma kettő, a Közigazgatási Kollégium szintén kettő, míg a Polgári Kollégium öt gyakornokot fogadott. A gyakornokok egy-egy kúriai ítélkező tanácshoz lettek beosztva, munkájukat a kijelölt kúriai tanácselnök felügyeli és értékeli.

2021 októberében a Kúria díszterme adott otthont a gyakornoki program zárórendezvényének, amelyen a program résztvevői összefoglalták az eredményeket, tapasztalatokat. A gyakornokok rendkívül pozitív véleményt nyilvánítottak. A járványhelyzet okozta nehézségek ellenére eredményesnek kell értékelni a gyakornoki programot, a pozitív véleményekből egyértelműen leszűrhető, hogy a projekt beváltotta a hozzáfűzött reményeket, tényleges segítséget nyújtott a gyakornokoknak.

1.3.4. A szakmai működés értékelése

A 2021-es év leginkább „a jogegység éveként” vonul be a Kúria történetébe, hiszen a hatásköreit, működését és munkaterhét érintő számos jogszabályi változás, valamint a fennálló járványügyi veszélyhelyzet közepette kellett biztosítani a bírósági jogalkalmazás egységét és betöltenie sajátos közvetítő és kiegyensúlyozó szerepét. Az egységet és egyensúlyt teremtő feladatok ellátásához szükséges az is, hogy a Kúria ítélkező tanácsainak leterheltsége ne haladja meg az elviselhető mértéket.

A Kúria soha nem csak egy volt a közjogi intézmények közül. Nem önmagáért való intézmény volt, és ma sem az. 2021. április 8-án a Kúria ünnepi Teljes Ülés keretében emlékezett meg a Kúria működésének helyreállítása 160. évfordulójáról. Másfél évszázaddal ezelőtt a legfőbb bírói fórum visszaállítása a történeti alkotmány vívmányainak helyreállítását, a hazai jogélet újraindítását is jelentette, és mérföldkő volt az 1867. évi kiegyezés felé vezető úton. A Kúria bíróinak feladata ma sem csekélyebb, mint volt több mint másfél évszázaddal ezelőtt. Az Alkotmánybírósággal és minden

más közjogi intézménnyel együtt a Kúriának is védelmeznie kell Magyarország függetlenségét és alkotmányos önazonosságát. Súlyos örökség ez a 160 év. Még súlyosabb az 1723, a Kúria fővárosi letelepítése, mondhatni állandó főbírósgként megalapítása óta eltelt közel 300 év. És még ennél is súlyosabb a királyi végrehajtó hatalmat az igazságszolgáltatás útján korlátozó, ezáltal a hatalommegosztásban a bíróságok helyét kijelölő Aranybulla kiadásától számított majdnem 800 év. Ezt az örökséget hordozza ma a Kúria, amely nem absztrakt intézmény, de nem is egy épület vagy egy bírói igazgatási szervezet, hanem a ma ítélkező kúriai bírók közössége.

Múlt és jelen, jogegységi és jogorvoslati feladatok, nemzeti, uniós és nemzetközi jogi követelmények összehangolása – mindez csak a mérték és az egyensúly megtartása esetén lehetséges. A 2021-es év elnöki feladatai teljesítésének alapelve az volt, hogy a Kúriának van elnöke és nem az elnöknek Kúriája. Ez adta a feladatokhoz a helyes mértéket, egyúttal törekedve az egyensúly megteremtésére Magyarország közjogi intézményeivel, a nemzetközi bírói fórumokkal, s nem utolsósorban a bírói karral és a társhivatásrendekkel.

1.4. Az intézményen belül a szervezeti és a feladatstruktúra korszerűsítésére tett intézkedések

A Kúria kiemelt jelentőséget tulajdonít a belső szabályzatok rendszeres felülvizsgálatának, így a nemzeti vagyonnal való felelős gazdálkodás, valamint a közpénzek szabályszerű, átlátható és hatékony felhasználása érdekében 2021-ben is folytatódott a gazdálkodási szabályzatok aktualizálása, melynek keretében megújultak a gazdálkodást érintő szabályzatok, úgymint a Kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, érvényesítés, utalványozás rendjéről szóló szabályzat, a Tárgyieszköz-gazdálkodási szabályzat, az Eszközök és források értékelési szabályzata, a Gazdasági Ügyrend, a Kúria Reprezentációs kiadásainak szabályzata, az Önköltségszámítási szabályzat, a Számlarend, valamint a Számviteli Politika. Hatályba lépett a Werbőczy István Országbíró Kutatóintézet alapító okirata és a perorvoslati ügyekben a kezdőiratnak az elektronikus érkezés napján történő lajstromozásáról szóló elnöki intézkedés.

Többször módosult az új koronavírus által okozott járványügyi helyzetben szükséges intézkedésekről szóló elnöki utasítás, a Kúria ügyelosztási rendje, Szervezeti és Működési Szabályzata. A fentiekén kívül többek között megvalósult a következő szabályzatok aktualizálása is: a Kúria Ügyviteli Szabályzata, az egyes igazságügyi alkalmazotti munkakörök kiemelt munkakörre minősítéséről szóló elnöki utasítás, a Kúria bírónak egyéni statisztikai adatszolgáltatásáról szóló elnöki utasítása, a Kúria Munkavédelmi Szabályzata, a Sajtó tájékoztatásának rendje, a Kúria internetes honlapja tartalmi gondozásának rendje, a Kúria Informatikai Biztonsági Szabályzata, a Beszerzések és szerződéskötések rendjéről szóló szabályzat, a Kúria Tűzvédelmi Szabályzata, valamint a Kúria Belső Ellenőrzési Kézikönyve.

Valamennyi szabályzatban rendezettek a működéshez kapcsolódó, pénzügyi kihatással járó, jogszabályban vagy egyéb közjogi szervezetszabályozó eszközben nem szabályozott kérdések. A humán erőforrás-kezelés átlátható, a munkaerő-kiválasztás során kiírt pályázatok a képzettségi követelményeket és elvárt egyéb kompetenciákat tartalmazzák.

A Kúrián rendelkezésre álló erőforrások erejéig a Koordinációs, Személyzeti és Oktatási Főosztály – magában foglalva a belső ellenőrzési vezető éves képzési tervét is - éves oktatási tervet állít össze, továbbá gondoskodik az OBH szervezésében zajló kötelező vagy alternatív oktatások és a résztvevő személyek koordinációjáról.

2. Az előirányzatok alakulása

2.1. Az I/2/A és I/2/B melléklet kitöltése a Kúria vonatkozásában

Az előirányzatok teljesítése és az előirányzat-módosítások 2021. évben bekövetkezett változásainak levezetését az I/2/A és I/2/B mellékletben mutatjuk be.

2.2. A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása

A pénzügyi lehetőségeket messzemenően figyelembe vevő takarékos gazdálkodás eredménye, hogy a Kúria 2021. évben is valamennyi fizetési kötelezettségének határidőn belül eleget tett.

A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulása

adatok ezer Ft

Megnevezés	Eredeti előirányzat 2020. év	Eredeti előirányzat 2021. év	Módosított előirányzat 2020. év	Módosított előirányzat 2021. év	Teljesítés 2020. év	Teljesítés 2021. év
Személyi juttatások	2 830 000	3 900 800	3 696 620	4 545 111	3 695 848	4 545 097
Munkaadókat terhelő adók és szociális hozzájárulási adó	552 000	668 400	571 772	775 054	571 748	775 026
Dologi kiadások	287 100	287 100	288 428	318 691	287 355	315 700
Egyéb működési célú kiadások			2 555	2 884	2 555	2 884
Felújítások			231 878	316 364	231 878	316 364
Beruházások	46 000	46 000	239 173	161 499	231 214	111 984
Finanszírozási kiadások				195 888		
Kiadások összesen	3 715 100	4 902 300	5 030 426	6 315 491	5 020 598	6 067 055

A személyi juttatásokra fordított kiadás az előző évi tényadathoz képest 23,0%-os növekedést mutat. A személyi juttatások növekedésében szerepet játszott a 2021. január 1-től hatályos új bértábla szerinti besorolási illetmény emelése, a Kúria számára a közigazgatási bíráskodás felállításához, valamint a két elnökhelyettesi álláshelyhez kapcsolódó illetmény és szociális hozzájárulási adó tárgyevi többletigényének, valamint az igazságügyi alkalmazottak cafetéria juttatásának fejezet által nyújtott évközi pótelőirányzata.

A személyi juttatások növekedése tartalmazza a kötelező előresorolásokból adódó többletkiadásokat is.

A bírói függetlenség és az igazságszolgáltatás mint szervezet függetlensége alkotmányos érték, melynek attribútumait az Alaptörvény rögzíti. A bírói függetlenség absztrakt értéke és az egyes bírák függetlenségének vizsgálata mint érték tiszteletben tartása és érvényesülése a társadalom egésze és a gazdaság teljessége részéről alapvető követelmény. Az objektív kép bemutatása, a bíróságok szakmai fejlődésének támogatása, valamint a közbizalom erősítése céljából szükséges a közép-európai államok tapasztalatai, az igazságszolgáltatás függetlenségének történeti dimenziói, jelenlegi és jövőbeni kihívásai, valamint a jogegységesítő tevékenység, a jogbiztonság és átláthatóság követelményei hosszú távú, intézményesített kutatása. 2021. évben ennek érdekében történt meg a Kúria Werbőczy István Országbíró Kutatóintézet létrehozása.

2021. évben – a Kormány a 1757/2021. (X.27.) számú határozata alapján – a Kúria Werbőczy István Országbíró Kutatóintézete feladatainak megvalósításához 3,0 millió Ft összegben, 2022. évtől kezdődően 80,0 millió Ft többletforrás biztosításáról rendelkezett a Kúria költségvetésébe.

A 2021. évi elemi költségvetésben munkaadókat terhelő adók, járulékok kiadása 668,4 millió Ft volt, melyhez képest a tényleges kifizetés 775,0 millió Ft lett. A munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó a személyi juttatásokon bekövetkező költségnövekedéssel párhuzamosan, arányosan emelkedett, a teljesítés az illetményemelés és a létszámnövekedés hatására 15,9%-kal több az eredeti előirányzatnál. Az adó- és járulékfizetési kötelezettségeknek a Kúria mindig pontosan és határidőben eleget tett.

Dologi kiadásra a 2021. évi költségvetésben a 2020. évi előirányzattal megegyező előirányzatot terveztünk. Az előirányzat-változásokat figyelembe véve dologi kiadásokra éves szinten 318,7 millió Ft állt rendelkezésre, melyből 2021. évben 315,7 millió Ft-ot használtunk fel. A 2020. évi dologi kiadási teljesítéshez képest 9,9 %-os növekedés figyelhető meg, mely az inflációs növekedésen kívül a létszámnövekedésből eredő megnövekedett működési kiadásokból keletkezett.

Az egyéb működési célú kiadások a Kúria nemzetközi szervezetekben betöltött tagsága révén a 2021. évben fizetendő nemzetközi tagsági díjak összegét (2,1 millió Ft), valamint az előző évi szabad maradvány befizetési kötelezettségének teljesítését (0,8 millió Ft) tartalmazza.

A felhalmozási kiadások feladatteljesítéssel összefüggő alakulását a 2.2.4. pont tartalmazza részletesen.

2.2.1 Az előirányzatok évközi változásai, a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezők

adatok ezer Ft

Megnevezés	Eredeti előirányzat	Módosított előirányzat	Teljesítés
Személyi juttatások	3 900 800	4 545 111	4 545 097
Munkaadókat terhelő adók és szociális hozzájárulási adó	668 400	775 054	775 026
Dologi kiadások	287 100	318 691	315 700
Egyéb működési célú kiadások		2 884	2 884
Felújítás		316 364	316 364
Intézményi beruházás	46 000	161 499	111 984
Finanszírozási kiadások		195 888	
K i a d á s o k összesen:	4 902 300	6 315 491	6 067 055
Működési költségvetési bevételek	192 000	238 678	238 678
Felhalmozási bevételek	0	4 384	4 384
Költségvetési támogatás	4 710 300	5 866 713	5 866 713
Előző évi maradvány igénybevétele	0	9 828	9 828
Államháztartáson belüli megelőlegezés (december havi bér)	0	195 888	195 888
B e v é t e l e k összesen:	4 902 300	6 315 491	6 315 491

A beszámolási időszakban rendelkezésre álló pénzügyi eszközök biztosították a zavartalan gazdálkodást. A Kúria 2021. évi kiadásaira a költségvetésben 4.902,3 millió Ft állt rendelkezésre, amely 32,0%-kal több az előző évi elemi költségvetési értéknél. A kiadások fedezetét az előző évekhez hasonlóan túlnyomórészt (96,7%-ban) költségvetési támogatás biztosította. A támogatás eredeti előirányzatához (4.710,3 millió Ft) képest a teljesülés 5.866,7 millió Ft lett, amely az eredeti előirányzatnál 24,6%-kal magasabb, a 2020. évi tényadat összegénél (4.719,8 millió Ft) 24,3%-kal több.

A hiányzó forrás „saját bevétel” volt. 2021. évben a Kúriának a tervezetthez képest 46,7 millió Ft működési bevételi többlete keletkezett. A saját bevétel túlnyomó része az épület üzemeltetéséhez kapcsolódóan továbbszámlázott (közvetített) szolgáltatások ellenértékének, illetve a Legfőbb Ügyészség részére épületüzemeltetési szolgáltatás ellentételezéseként kiszámlázott átalánydíjak teljesítéséből, továbbá a „Kúriai Döntések” című kiadványból befolyt bevétel elszámolásából adódott. A Kúria működési bevételében csökkenés figyelhető meg az előző évhez képest, melynek oka egyrészt, hogy a Fővárosi Ítéltábla 2020. évi költözését követően csökkent az üzemeltetési költségek továbbszámlázásából származó bevétel, valamint megváltozott a Legfőbb Ügyészséggel történő felhalmozási jellegű munkák elszámolási gyakorlata.

A Kúriának 2021-ben gépjármű eladásból, valamint informatikai eszközök értékesítéséből 4,4 millió Ft intézményi felhalmozási bevétele keletkezett.

A beszámolási időszakban gazdálkodásra 6.067,1 millió forintot fordítottunk, amely 20,8%-kal több az előző évhez képest. Ezen összegből működési kiadásokra 5.638,7 millió forintot, míg felhalmozási kiadásokra (intézményi beruházásra, felújításra) 428,4 millió forintot használtunk fel.

A beszámolási időszakban a költségvetési kiadások egyenlegében 1.413,2 millió forint előirányzat növekedés következett be, így az éves gazdálkodás során 6.315,5 millió Ft állt rendelkezésre.

Az év folyamán, a törvényes kereteken belül és az igények figyelembe vételével kormányzati, irányító szervei és intézményi hatáskörben került sor előirányzat módosításokra.

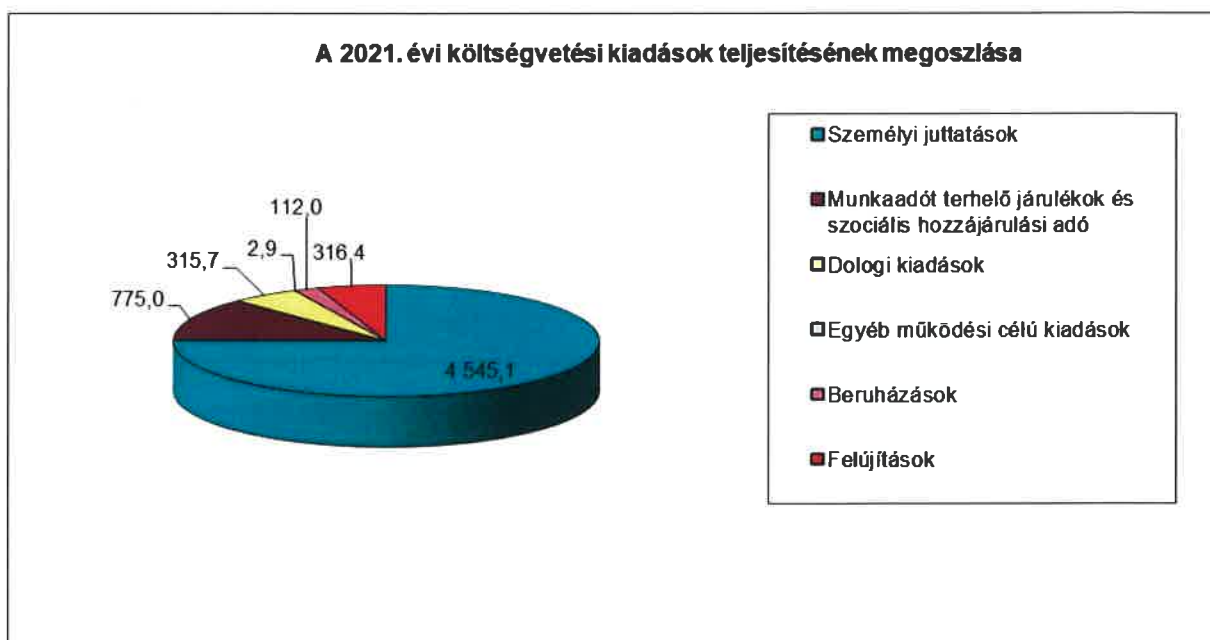
Az előirányzat változások hatásköri megbontása a következő volt:

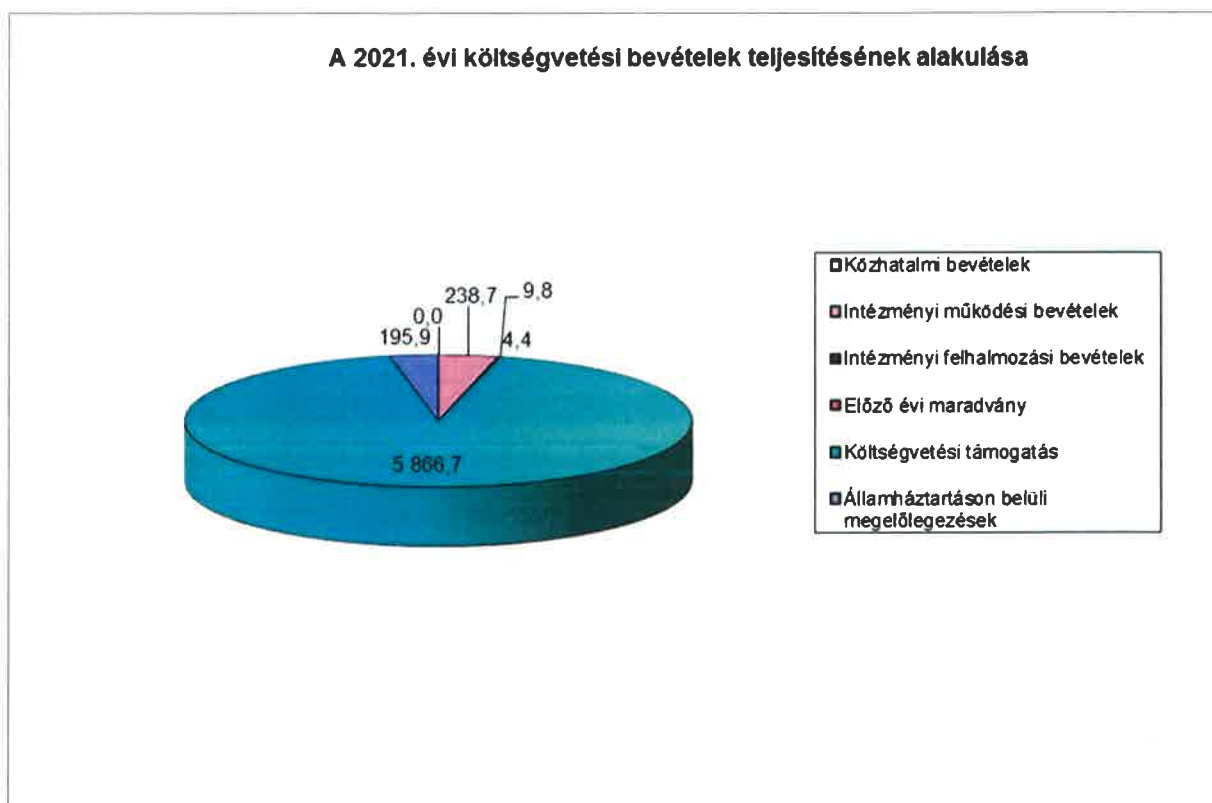
- **Kormány hatáskörben:** a kiadási és a költségvetési bevételt érintően nettó egyenlegében 153,0 millió Ft,
- **Pénzügyminisztériumi hatáskörben:** a kiadási és a költségvetési bevételt érintően nettó egyenlegében 1,4 millió Ft,
- **Irányító szervei hatáskörben:** a kiadási és a költségvetési bevételt érintően nettó egyenlegében 1.053,1 millió Ft,
- **Intézményi hatáskörben:** a kiadási és a költségvetési bevételt érintően nettó egyenlegében 205,7 millió Ft.

Az így rendelkezésre álló pénzügyi keretek, az egyes kiemelt előirányzatokat terhelő kiadási teljesítésekhez megfelelő fedezetet biztosítottak.

A módosítások következtében a működési kiadások előirányzata 981,3 millió Ft-tal, a felhalmozási kiadásokra fordítható rész pedig 431,9 millió Ft-tal növekedett.

adatok millió Ft-ban

2.2.2. A személyi juttatások előirányzatának és teljesítésének alakulása, létszámváltozások
adatok ezer Ft

Megnevezés	Eredeti	Módosított	Teljesítés
Foglalkoztatottak személyi juttatásai	3 780 037	4 472 019	4 472 005
Külső személyi juttatás	120 763	73 092	73 092
Személyi juttatások összesen	3 900 800	4 545 111	4 545 097
Munkaadókat terhelő adók és szociális hozzájárulási adó	668 400	775 054	775 026

Személyi juttatások kiadásaira 2021. évben az elemi költségvetésben 3.900,8 millió forint állt rendelkezésre.

A **foglalkoztatottak személyi juttatás** előirányzata 692,0 millió Ft-tal növekedett az eredeti előirányzathoz képest.

A foglalkoztatottak személyi juttatások előirányzata biztosította a 2021. január 1-jétől hatályos új bértábla szerinti besorolás jogegységi panasz intézményére vonatkozó illetménytöbblet nélküli forrását, valamint a szervezeti rendszer átalakításával összefüggő rendszeresített álláshelyek illetménytöbbletét, továbbá az illetmények havonkénti folyósítását, a törvényi előírások alapján a bírák és az igazságügyi alkalmazottak kötelező előresorolásából adódó illetmény-emeléseket.

Az éves szinten rendelkezésre álló foglalkoztatottak személyi juttatásainak módosított előirányzata (4.472,0 millió forint) az illetményekeken felül fedezetet nyújtott

- a jubileumi jutalom összegére,
- bérkompenzáció fizetésére,
- egyéb munkavégzéshez kapcsolódó juttatásokra,
- a készenléti, ügyeleti díjak,
- a közlekedési költségtérítések,
- a szociális jellegű juttatások kifizetésére,
- a cafeteria rendszerében adható juttatások kifizetésére,
- céljutalom, teljesítményhez kötött jutalom fizetésére,
- ruházati költségtérítés kifizetésére.

2021. évben normatív jutalmazás nem történt. A teljesítés mindösszesen 4.472,0 millió Ft volt.

2021. évben az átlagos statisztikai létszám a következőképpen alakult:

➤ választott tisztségviselő	1 fő
➤ bíró	45 fő
➤ bírósági titkár	15 fő
➤ szakirányú felsőfokú végzettségű tisztviselő	68 fő
➤ nem szakirányú felsőfokú és középfokú végzettségű tisztviselő	62 fő
➤ vezető	70 fő
➤ fizikai dolgozó	58 fő
	319 fő

2021. évben az átlagilletmény összege – 347 fő foglalkoztatottal számolva – 798.114 Ft volt.

A **külső személyi juttatások** a tervezett 120,8 millió Ft-os előirányzatából 73,1 millió Ft-teljesült. A teljesítés a Covid-19 járvány miatt elmaradt nemzetközi konferenciák miatt kevesebb az előirányzott összegnél.

A **munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség** felhasználása, a személyi juttatások teljesítésével összhangban alakult. A munkaadókat terhelő járulékokra és szociális hozzájárulási adóra az elemi költségvetésben 668,4 millió Ft-ot terveztünk. A kormányzati-, pénzügyminisztériumi és irányító szervi hatáskörű előirányzatmódosítások következtében éves szinten 775,0 millió Ft állt rendelkezésre a munkaadót terhelő járulékok és a szociális hozzájárulási adó kifizetésére, a tényleges kifizetés a személyi juttatásokban bekövetkező költségnövekedés hatására 775,0 millió Ft volt. Az adó- és járulékfizetési kötelezettségeknek a Kúria mindig pontosan és határidőn belül eleget tett.

2.2.3. Dologi kiadások előirányzatainak és teljesülésének alakulása

A dologi kiadások fedezetére 2021. évben az elemi költségvetésben 287,1 millió Ft-ot hagytak jóvá, mely azonos a 2020. évi bázis összeggel. Az előirányzat-változásokat figyelembe véve dologi kiadásokra éves szinten 318,7 millió Ft állt rendelkezésre, melyből 2021-ben 315,7 millió Ft lett

felhasználva a gazdálkodás zavartalanságának biztosítása érdekében. Az infláció, a létszámemelkedés miatt megnövekedett irodaszer és egyéb készletigény, továbbá az informatikai szolgáltatások költségeinek irányító szervtől történő átvétele (TÜSZ keretében üzemeltetett nyomtatók költsége), valamint a Covid-19 járvány miatt a védekezésre fordított költség miatt 2020-as költségvetési évhez képest 2021. évben 28,3 millió Ft -tal több dologi kiadás teljesült.

Ebből:

- Az épület üzemeltetésével összefüggő szolgáltatások nettó értéke (gáz, áram, víz- és csatorna, karbantartás, parkolási díj és egyéb üzemeltetési költség, stb.) mintegy 110,2 millió Ft.
- A továbbszámlázott szolgáltatások összértéke 18,3 millió Ft volt. Államháztartáson belül a Legfőbb Ügyészség felé történik kiszámlázás, államháztartáson kívülre pedig az étterem üzemeltetésére szerződött cég részére.
- A kommunikációs szolgáltatás értéke 21,3 millió Ft volt.
- Készlet beszerzésre (irodaszer, könyv, folyóirat, éven belül elhasználódó eszközök, stb.) 43,5 millió Ft-ot fordítottunk.
- Egyéb dologi kiadások jogcímen 5,5 millió Ft kifizetést teljesítettünk.
- Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások (tolmácsolás, védői díjak, stb.) kifizetett összege 2021. évben 10,3 millió Ft volt.
- A vásárolt termékek és szolgáltatások ÁFA vonzata 49,7 millió Ft, a kiszámlázott termékek és szolgáltatások ÁFA befizetése 54,7 millió Ft volt.
- A kiküldetési költségek 2,2 millió Ft kiadást jelentettek.

A Kúria az elmúlt évek során egyre nagyobb hangsúlyt fektet a gazdaságos, környezetbarát intézményi működésre. A gazdálkodásban a takarékosági szempontokat messzemenően érvényesítettük. A beszerzési eljárások keretében a piaci viszonyok vizsgálata, valamint a 2021. évben az alábbi munkák ütemezett végrehajtása hozzájárult a kedvezőbb energetikai működéshez és ezáltal a költségek csökkentéséhez:

- nyílászárófelújítás,
- fűtőkorszerűsítés,
- világításkorszerűsítés.

A 2021-es évtől kezdődően kialakult kedvezőtlen gazdasági környezet hatására drasztikusan emelkedik a Kúria dologi jellegű kiadásainak mértéke. A kiugróan magas inflációs hatások, az energiaárak jelentős mértékű emelkedése, továbbá a világ gazdaságban is érezhető alapanyaghiány hatására a Kúria működéséhez szükséges irodai eszközök, másolópapírok, tisztítószeres beszállítását végző cégek, illetve az igénybe vett szolgáltatások tekintetében a szolgáltatást nyújtó cégek folyamatosan jelzik áremelési szándékukat. A 2022. év elején a teljes papír- és vegyi áruk piacán igen jelentős, 25-30%-os áremelések alakultak ki, továbbá a gyártók nagyrésze az energiadrágulás miatt energiafelárat vezet be termékeire, melyek az aktuális árakat még tovább emelik.

Felelős gazdálkodás eredményeként a Kúria a 2022-es évben az energia szolgáltatások igénybevétele tekintetében szerencsés helyzetben van, mert az elmúlt év során közbeszerzettetett közüzemi szolgáltatásait a 2021-es árszinten tudja biztosítani. Azonban 2023. III. negyedévében lejár a

villamosenergia- és a gázenergia szolgáltatókkal két évre kötött szerződésünk, így várhatóan a jövőre kiírt pályázat során a jelenleginél jóval kedvezőtlenebb feltételekkel, akár 200-300 %-os áron tudjuk majd biztosítani az épület energiaellátását.

2.2.4 A felhalmozási kiadások előirányzatának és teljesítésének alakulása

A felhalmozási jellegű kiadásokra az eredeti költségvetésben jóváhagyott 46,0 millió Ft-tal szemben 428,4 millió Ft-ot fordítottunk.

A Kúria a 2021. évi elemi költségvetésben felújítási előirányzattal nem rendelkezett, a módosított felújítási előirányzatot a fejezeti központi keret és az év során intézményi hatáskörben történő előirányzat-átcsoportosítások összege biztosította. Az évközi előirányzat-módosítások következtében felújításra éves szinten 316,4 millió Ft állt rendelkezésre, melyből 2021. évben a teljes összeget felhasználtuk. A tárgyévben befejeződött a tűzjelző rendszer kiépítése, valamint folytatódott a homlokzati nyílászárók felújítása. A Kúria – a pénzügyi lehetőségek függvényében – 2022. évre is tervezi folytatni az élet- és balesetveszélyes homlokzati nyílászárók cseréjét.

Intézményi beruházásokra a 2021. évi elemi költségvetésben meghatározott 4,0 millió Ft-on kívül a székház felújítási munkálatokra 42,0 millió Ft támogatást technikailag a beruházási előirányzaton terveztük meg, mely keret felhasználása a felújítási jogcímen valósult meg. Az évközi előirányzat-módosítások következtében intézményi beruházásra éves szinten 161,5 millió Ft állt rendelkezésre, amely informatikai eszköz-, és szoftverbeszerzésekre, részleges klimatizálásra, gépjármű beszerzésre, valamint egyéb tárgyi eszközök, berendezési, felszerelési tárgyak beszerzésére nyújtott fedezetet. A 2021. évi tényleges kifizetés 112,0 millió Ft volt.

2.2.5. Egyéb működési célú kiadások előirányzatainak és teljesülésének alakulása

Az egyéb működési célú kiadások a Kúria nemzetközi szervezetekben betöltött tagsága révén a 2021. évben fizetendő nemzetközi tagsági díjak összegét (2,1 millió Ft), valamint az előző évi szabad maradvány befizetési kötelezettségének teljesítését (0,8 millió Ft) tartalmazza.

2.3. A bevételek alakulása

2.3.1. A többletbevételek alakulása, a tervezettől való eltérés okai

A tervezett kiadások fedezetét az előző évekhez hasonlóan nagyobb részt a költségvetési támogatás biztosította (96,7%). 2021. évben a Kúriának 46,7 millió Ft működési bevételi többlete keletkezett. A Kúria 2021. évi kiszámlázott intézményi működési bevételeinek túlnyomó része – eltérően más bírósági intézmények hatósági bevételeitől – a Legfőbb Ügyészség közös épületben történő elhelyezéséhez kapcsolódó bevételből származott, mely továbbszámlázásból származó bevételi többlet a dologi kiadásoknál előzetesen megfinanszírozott közüzemi-, és épületüzemeltetési költségek, valamint beruházási, felújítási munkák finanszírozásához nyújtott fedezetet. Bevételi többlet keletkezett továbbá a „Kúriai Döntések” című kiadványból befolyt bevétel elszámolásából adódóan.

A 2022. évtől kezdődően további jelentős bevételecsökkenést fog eredményezni, hogy a „Bírószági Határozatok” kiadvány kiadására vonatkozó határozott idejű szerződés 2021. december 31. napjával lejárt és a jogegységi iránymutatások, valamint eseti, rövidített, vezető szöveggel ellátott, a Kúria által meghozott bírósági határozatok tekintetében azok felhasználása tárgyában a Kúria 2022. januárjától ingyenes együttműködési (felhasználási- és vagyonhasznosítási) szerződést kötött jogtárszolgáltatókkal. A kiadvány forgalmazásából a Kúriának a jövőben bevétele így nem származik.

A Kúriának 2021-ben gépjármű eladásból, valamint informatikai eszközök értékesítéséből 4,4 millió Ft intézményi felhalmozási bevétele keletkezett.

2.3.2. A bevétel tervezettől való elmaradásának okai

A Kúriának 2021. évben nem volt bevételi lemaradása.

2.3.3. Követelésállomány alakulása

A Kúria mérlegben kimutatott követelésállománya 2,2 millió Ft volt, mely az előzetesen felszámított levonható ÁFA elszámolásból, illetve az év utolsó hónapjaiban kiszámlázott, de még be nem folyt közhatalmi bevételekből adódik.

2.4. Költségvetési-maradvány

2.4.1. A 2020. évi költségvetési maradvány főbb felhasználási jogcímei

A 2020. évben 9,8 millió Ft **költségvetési maradvány** keletkezett, melyből kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány 0,8 millió Ft.

Szolgáltatási előlegként 1,1 millió Ft értékben az alábbi kifizetések történtek:

- A 2020. évben költségként el nem számolt, informatikai oktatás szolgáltatási előlegeként kifizetett 1,1 millió Ft előirányzat felhasználása maradvány formájában áthúzódott 2021. évre.

Beruházási előlegként 7,9 millió Ft értékben az alábbi kifizetések történtek:

- A 2020. évben költségként el nem számolt, informatikai eszközök beszerzése (notebook, nyomtató, kazánházi fűtési kapcsoló szabályzó berendezés, egyéb tárgyi eszköz beszerzés) beruházási előlegeként kifizetett 7,9 millió Ft előirányzat felhasználása maradvány formájában áthúzódott 2021. évre.

2.4.2. A 2021. évi költségvetési maradvány alakulása, összetétele, keletkezésének okai

A Kúria – jogszabályi előírásoknak megfelelően elszámolt – 2021. évi maradványa 248,4 millió Ft volt, melyből kötelezettségvállalással nem terhelt maradvány 0,04 millió Ft.

- A 2021. évben költségként el nem számolt, informatikai oktatás és egyéb szolgáltatási előlegként kifizetett 3,0 millió Ft előirányzat felhasználása maradvány formájában áthúzódik 2022. évre.
- A 2021. december havi nettó munkabérek megelőlegezett kifizetésének forrására 195,9 millió Ft.
- Személygépjármű beszerzés áthúzódó teljesítése 49,5 millió Ft.

3. Egyéb

3.1. A gazdálkodás és a vagyonváltozás összefüggései

3.1.1. Vagyonváltozás

A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök értéke 168,1 millió Ft-tal növekedett az előző évihez képest.

Az immateriális javak és a tárgyi eszközök után az értékcsökkenést a tényleges használatnak megfelelően időarányosan számoltuk el. 2021. évben az értékcsökkenés változása 195,9 millió Ft volt.

A rendelkezésre álló anyagi eszközök a Kúria szakmai tevékenységének ellátását és részbeni korszerűsítését biztosították.

A pénzügyi lehetőségeket messzemenően figyelembe vevő takarékos gazdálkodás eredménye, hogy a Kúria 2021-ben is valamennyi fizetési kötelezettségének határidőn belül eleget tett.

3.1.2. Gazdálkodás, a Kúria működési környezete

A Kúria gazdálkodása során alkalmazott legfontosabb rendszerek (Forrás.net, KIRA, Nexonbér, NexonHR) 2021-ben a jogszabályi előírásoknak megfelelően működtek.

3.1.3. Egyéb működési feltételek

Informatikai alkalmazások

2021 során egy szűkebb felhasználói kör számára felhő alkalmazás telepítése valósult meg. A kisebb körben használt könyvtárak kivételével megvalósult a Novell fájl szerverek kiváltása Windows alapú fájl szerverekkel.

A Kúria Informatikai Osztálya – az Országos Bírósági Hivatallal egyeztetve – kidolgozta azt az informatikai eljárást, amelynek segítségével a Kúria határozatainak adatbázisába feltöltött 2012-2020. évi határozatok rövid összefoglalója a Bírósági Határozatok Gyűjteményében is megjelenik.

A 2021-es év végén a Kúria szerződést kötött a szabadságok és egyéb távollétek elektronikus nyilvántartására. A rendszer beüzemelése 2022. év elején folytatódik.

Az informatikai biztonság

A Kúrián 2021-ben nem történt olyan incidens, mely a helyi rendszerek tekintetében jelentős szolgáltatás-kiesést jelentett volna. A helyi szolgáltatások folyamatosan rendelkezésre álltak, a helyi kezelésű adatok tekintetében illetéktelen hozzáférés vagy adatvesztés nem történt.

Az Informatikai Osztály munkatársai folyamatosan biztosítják az előírások teljesülését a Kúria Informatikai Biztonsági Szabályzatában meghatározott rendszerekre, amiről az éves ellenőrzések alkalmával győződik meg. 2021-ben is elkészült és jóváhagyást nyert az éves informatikai ellenőrzési terv, illetve az eddig tervezett informatikai karbantartások, ellenőrzések is megtörténtek.

A Kúria informatikai biztonsági felelőse havonta hírlevélben hívja fel a figyelmet az aktuális informatikai biztonsági kockázatokra, illetve rövid tájékoztatóban értesíti a felhasználókat a vírushelyzet miatt széleskörben bevezetett távmunka informatikai biztonságára vonatkozó legfontosabb szabályokról, változásokról.

Részben megvalósult, részben folyamatban van a már nem támogatott Novell fájlserverek és Windows XP munkaállomások, Windows 2008 serverek kivezetése.

2021-ben a Kúria a mobil eszközök vírusellenőrzését és menedzsmentjét biztosító informatikai rendszert szerzett be. Az Informatikai Osztály a vírusellenőrző rendszert a Linux operációs rendszerrel működő serverekre telepítette.

Sikeresen zárult a serverek tartós áramszünet esetén történő automatizált leállításához szükséges alkalmazás beüzemelése és tesztelése.

Az Informatikai Osztály munkatársai aktualizálták az elektronikus információs rendszerek nyilvántartását.

Rendszerbiztonsági terv elkészítéséhez szükséges sablont dolgoztak ki, amely alapján egyes informatikai rendszerekre el is készültek a rendszerbiztonsági tervek.

Az elektronikus információs rendszerek egy részére elkészültek az alapkonfigurációt tartalmazó leírások, a többi rendszer esetében ez folyamatban van.

Az informatikai eszközállomány

2021. évben az informatikai eszközök állományának korszerűsége jelentősen javult. A használatban lévő PC és monitor állomány 21 %-a, a notebookok 25 %-a, a nyomtatók 3 %-a idősebb ez évben 6 évnél, ami jelentős előrelépés az egy évvel korábbi kb. 30 %-os avultsághoz képest, illetve hozzávetőlegesen megfelel annak a fenntarthatósági követelménynek, hogy évente az eszközök kb. 17%-át kell újra cserélni ahhoz, hogy az eszközállomány ne avuljon el.

A 2021. évi eszközbeszerzések az alábbiak szerint alakultak.

OBH központi beszerzés keretében 120 db PC-t és 41 db notebook-ot kapott a Kúria. Központi forrás biztosításával 2021. év végén 39 db nyomtató, 37 db monitor, 23 db digitális diktafont és adatmentés céljára 1 db NAS beszerzése történt meg. Az OBH 51 db új 24"-os monitort közvetlenül adott át a Kúria számára.

A Kúria saját forrásból 40 db notebookot, 11 db helyi nyomtatót, 75 db monitort, 1 db multifunkciós színes nyomtatót, 10 db tabletet vásárolt.

Korszerű videokonferencia rendszer beszerzése valósult meg a jogegységi tanácsulések és más események lebonyolításához, emellett megtörtént a wifi-hálózat kiterjesztése és korszerűsítése is.

2021-ben elkészült a Kúria nyomtatási stratégiája, illetve az egyes munkakörökhöz szükséges informatikai eszközök listája.

Budapest, 2022. július „ „

Dr. Varga Zs. András
elnök

A kiadmány hitelül:

